

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Název: **Implantabilní biodegradabilní oligoesterové systémy s kyselinou listovou**

Autor: **Mgr. Tomáš Klein**

Předložená disertační práce se zabývá aktuální problematikou biodegradabilních polymerních systémů, jejich formulací a liberací modelové léčivé látky z připravených oligoesterových nosičů.

Cíl práce je popsán jasně a přehledně. Autor se zaměřil na zkoumání reologických vlastností soustavy polymer-plastifikátor a vyhledání vhodných struktur biologicky odbouratelných nosičů, testování těchto oligoesterových matric s ohledem na jejich vlastnosti a schopnost uvolňovat modelové léčivo, v tomto případě kyselinu listovou.

Disertační práce obsahuje 175 stran textu a je rozdělena do 10 částí. Teoretická část popisuje obecně mechanismus a průběh degradace polymeru, biodegradabilní polyestery (polymery a kopolymeru kyseliny mléčné, polyestery z bifunkčních monomerů, jejich využití pro schopnost biodegradace a lokálního přívodu léčivé látky s využitím u nádorových onemocnění.). V této souvislosti autor popisuje úlohu kyseliny listové v metabolismu buněk a principy endocytózy při průniku filutů a jejich konjugátů do buněk, ukazuje příklady jejich depozice do tkání s nádorovými buňkami.

Experimentální část popisuje použité přístroje a chemikálie, oligoesterové nosiče, jejich složení, charakteristiky a model léčivé látky – mikronizovanou kyselinu listovou. Přehledně popisuje přípravu vzorků pro jednotlivá stanovení jejich vlastností a pro testování liberace.

V další části jsou přehledně prezentovány výsledky formou tabulek a grafů rozdělených do částí týkajících se reologických vlastností, bobtnání a eroze matric a liberace kyseliny listové z filmů a matric.

Diskuze autor zaměřuje stručně na vlastní metodiku práce, obšírněji diskutuje o viskozitě plastifikovaných nosičů a bobtnání polymerů, komentuje jejich erozi při degradačním procesu. Podrobněji se zabývá problematikou liberace kyseliny listové z filmů a plastifikovaných a zesítěných matric.

Diskutované výsledky jsou formulovány v závěrech, které tvoří další části disertace. Autor se vyjadřuje k viskozitě, erozi, bobtnání systémů a k liberaci kyseliny listové. Ze závěrečného souhrnu je zřejmé, že cíle práce byly jednoznačně splněny.

Text disertační práce je doplněn úplným seznamem v textu použitých zkratek a přehledem literatury obsahujícím 227 literárních citací. Následuje seznam publikací autora v domácích i zahraničních časopisech a ve sbornících přednášek a posterů vydávaných doma i v zahraničí.

Předložený spis disertační práce hodnotím jako velmi zdařilý, teoretická i praktická část obsahuje mnoho cenných vědeckých informací z oblasti řešené problematiky a jistě bude i zdrojem informací při dalším výzkumu těchto biodegradabilních polymerů v systémech s prodlouženým uvolňováním léčiv.

K autorovi disertační práce mám tyto otázky:

1. V případě liberace kyseliny listové z oligomerních matric (tab. 98, obr. 47) vykazovaly vzorky 7A-150-6 a 7B-150-6 liberaci s rozdílem hodnot téměř 50 %, i když byly připraveny za stejných podmínek a ve stejném složení. Je možné tyto obě hodnoty zprůměrňovat?
2. Jaké jsou způsoby parenterální aplikace studovaných systémů *in vivo* injekční jehlou a za jakých dalších podmínek? Počítá se i s použitím jiné než injekční implantační techniky?
3. Průběh bobtnání nebyl v jednoznačném vztahu k průběhu eroze, která probíhala kontinuálně, bobtnání nikoliv. Jsou známy nějaké rozdíly v chování mezi větvenými a lineárními polymery právě z hlediska bobtnání a eroze?
4. Polyethyleniminy přidávané do nosiče způsobují síťovací efekt, což vedlo k prodloužení uvolňování kyseliny listové. Mohl by autor blížeji vysvětlit mechanismus působení polyethyleniminů ve studovaných matricích a případné možnosti využití kompozic s polyethyleniminy?

Závěr:

Předloženou disertační práci hodnotím jako přínosnou pro oblast nových lékových forem s prodlouženým uvolňováním léčiv. Mgr. Tomáš Klein prokázal na základě stanovených cílů schopnost samostatně řešit vědecké problémy, pracovat s odbornou literaturou, poznatky aplikovat do experimentální práce a formulovat závěry pro další výzkumnou činnost ve vědním oboru farmaceutická technologie. Předložený spis jednoznačně splňuje z hlediska všech kriterií požadavky kladené na práce tohoto typu. Doporučuji proto, aby Mgr. Tomášovi Kleinovi byl po úspěšné obhajobě udělen titul Ph.D.

doc.RNDr. Pavel Komárek, PhD.
vedoucí katedry farmaceutické technologie
a kontroly léčiv IPVZ Praha